

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Mw. prof. dr. J.M. Cramer
Postbus 30940
2500 GX 'S-GRAVENHAGE

doorzender:
(070) 373 8298

uw kenmerk:

bijlage(n):

betreft:
uitslag ledenraadpleging
principeovereenkomst

ons kenmerk:
BARW/U200901830

datum:
10 september 2009

Geachte mevrouw Cramer,

In juni 2009 is de principeovereenkomst uitvoering Wabo en handhaving VROM taken tussen VROM het IPO en de VNG tot stand gekomen. De VNG heeft daarbij aangegeven deze principeovereenkomst voor te leggen aan haar leden. Middels deze brief willen wij op de hoogte stellen van de uitkomst van de ledenraadpleging. Daarnaast gaan wij nader in op het basistakenpakket van de regionale uitvoeringsorganisaties. Tot slot van de brief zullen wij nog nader ingaan op de Wabo ICT problematiek en doen tevens het verzoek om spoedig bestuurlijk overleg tussen u en een bestuurlijke delegatie van de VNG te beleggen.

Uit de ledenraadpleging blijkt dat de meerderheid van de gemeenten zich kan vinden in de principeovereenkomst maar de uitwerkingsbijlage van het basistakenpakket afwijst. Op 10 juni jl. tijdens het bestuurlijk overleg te Lelystad is bij de Secretaris Generaal van het ministerie van VROM, de heer Van der Vlist, reeds door de bestuurlijke VNG delegatie aangegeven dat wij de toen voorliggende uitwerking van het basistakenpakket, de zogenaamde bijlage, niet accepteerden.

Basistakenpakket

Op 15 en 29 juli jl. heeft nader overleg plaatsgevonden tussen VROM, het IPO en de VNG over het basistakenpakket. De uitkomst van dit overleg is vastgelegd in een brief van VROM van 26 augustus 2009¹. Deze brief en de bijlage van de principeovereenkomst waarin de basistaken worden omschreven vormen de leidraad voor onze reactie en voorstellen.

De hoofddoelstelling voor het oprichten van de regionale uitvoeringsorganisatie is de professionalisering van de uitvoeringstaken op het terrein van het Omgevingsrecht in de volle breedte. Dit uitgangspunt onderschrijft de VNG en voor een deel kan zij daarom instemmen met het

¹ Brief van 26 augustus 2009 betreft basistakenpakket met kenmerk BJZ2009052221.

basistakenpakket dat voorligt. We dreigen echter ons doel voorbij te schieten door ook taken die nu lokaal en in goede samenwerking tussen de overheden adequaat uitgevoerd worden zonder stevige analyse en onderbouwing onder te brengen binnen het basistakenpakket. De verschuiving en verduidelijking op dit vlak die omschreven wordt in eerder genoemde brief van 28 augustus, brengt in dit beeld geen significante wijziging. Hieronder volgt ons voorstel voor een uitgebalanceerd basistakenpakket waarvan complexe en bovenlokale activiteiten de kern vormen.

VNG voorstel basistakenpakket

De invulling van het basistakenpakket van de regionale uitvoeringsorganisatie bij aanvang zou de volgende onderdelen in zich moeten hebben:

- alle provinciale milieutaken volgens de Wabo voor zover 'complex' en 'bovenlokaal' worden ondergebracht bij de regionale uitvoeringsorganisatie. Het gaat hierbij om de vergunningverlening zowel als toezicht en handhaving.

Toelichting: het gaat hierbij om complexe technische bedrijven met een vaak verhoogd extern veiligheidsrisico die allen vallen onder de BRZO en deels onder de IPPC (bv. procesindustrie, energiecentrales, afval be- en verwerking).

- Alle milieuvergunningplichtige inrichtingen die na het afronden van de tweede fase (drie tranches) van uw project "modernisering van de algemene regels" nog onder bevoegd gezag van gemeenten vallen worden ondergebracht bij de regionale uitvoeringsorganisatie. In de beoogde eindsituatie van het project zou alleen een beperkt aantal inrichtingen waar activiteiten plaatsvinden met omvangrijke en complexe milieueffecten nog een vergunning op basis van de Wet milieubeheer nodig hebben. Dit betreft wat ons betreft in ieder geval de IPPC en BRZO-bedrijven. Het gaat hierbij om vergunningverlening zowel als toezicht en handhaving voor wat betreft de milieuaspecten:

Toelichting: Het gaat hierbij om bedrijven die ambtelijk worden behandeld door gemeenten. Voorbeelden zijn kleinere tankopslagbedrijven en voedingsmiddelenindustrie, etc.;

- toezicht en handhaving op afvalinzameling en verwerking (ketenbenadering, 'bovenlokaal'). **Toelichting:** Toezicht en handhaving op bijvoorbeeld kleine inzamelaars en (gemeentelijke) milieustraten zal van gemeenten naar de regionale uitvoeringsorganisatie gaan. De grotere afvalverwijderingsbedrijven vallen immers al onder de bevoegdheid van GS;
- toezicht en handhaving op grondstromen (ketenbenadering, 'bovenlokaal'). **Toelichting:** Provincies en een groot aantal gemeenten zijn en blijven beleidsmatig, financieel en vergunningtechnisch bestuurlijk en ambtelijk verantwoordelijk. Het toezicht en de handhaving van deze 'werken' wordt echter op afstand ondergebracht bij de regionale uitvoeringsorganisatie omdat het hier ook gaat over verwijdering van afvalstoffen in de keten, zie bovenstaande categorie;
- nog te ontwikkelen voor 2012: bovenlokale infrastructuur (gasleidingen, elektriciteitsleidingen e.d., 'complex', 'bovenlokaal').

Toelichting: Het gaat hierbij om grote infrastructurele projecten met een complex en bovenlokaal karakter, zowel in aanleg als beheer. Niet al deze infrastructuur voldoet natuurlijk aan deze kwalificaties. Een nadere uitwerking is nodig om tot een logische afbakening te komen;

Samengevat, de belangrijkste afwijking ten opzichte van het voorstel van VROM is dat de VNG inzet op het door gemeenten zelf blijven uitvoeren van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van alle activiteiten die vallen onder het Activiteitenbesluit, het besluit glastuinbouw en het besluit landbouw milieubeheer. In 2010 kan gemonitord worden of dit goed functioneert. Bovendien hebben wij ten aanzien van een aantal andere categorieën nog wijzigingsvoorstellen.

Daarnaast geeft de VNG aan dat na afronding van uw project "modernisering van de algemene regels" de vergunningverlening, toezicht en handhaving voor wat betreft de milieuaspecten van de nog resterende milieuvergunningplichtige inrichtingen door de regionale uitvoeringsorganisatie zullen worden uitgevoerd. Tot slot kan de VNG instemmen met het voorstel dat alle activiteiten met een bovenlokaal belang het betreft hier vooral activiteiten die te maken hebben met afvalverwijdering, vanuit de regionale uitvoeringsorganisatie onder toezicht en handhaving zullen staan.

Wijzigingen aan deze lijst kunnen voortvloeien uit de kwaliteitscriteria die momenteel ontwikkeld worden.

Dit takenpakket treedt in werking gelijktijdig met invoering van de Wabo. Het takenpakket zal na 1 jaar worden geëvalueerd. Daarbij zal wat de VNG betreft niet alleen gekeken worden naar de werking en resultaten van deze verdeling voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van het Omgevingsrecht, dus evaluatie 'tegen' de aanbevelingen van de commissie Mans. Ook andere aspecten zoals verbetering van de dienstverlening, terugdringen administratieve lasten en deregulering moeten daarin meegenomen worden. Na evaluatie kan een definitieve lijst met basistaken worden vastgesteld.

ICT problematiek Wabo

Wij constateren dat momenteel de minimale ICT voorziening die het rijk zou treffen behorende bij de Wabo nog niet gereed is. Wij achten een functionerende en geteste minimale ICT voorzien als randvoorwaardelijk voor een verantwoorde invoering van de Wabo. U heeft eerder toegezegd dat ruim voor de invoeringsdatum van de Wabo de stand van zaken met betrekking tot de benodigde ICT ondersteuning zou worden geëvalueerd. De resultaten van deze evaluatie zou worden betrokken bij de besluitvorming over invoering van de Wabo. Wij constateren dat de ICT van de rijksoverheid nog niet gereed is en hebben van u nog niets vernomen van een evaluatie en de resultaten daarvan. Wij verzoeken u ons zo spoedig mogelijk hierover te informeren.

Tot slot

Wij verzoeken u dringend om voor 30 september een bestuurlijk overleg te organiseren tussen u en een bestuurlijke VNG delegatie en een IPO delegatie. Inzet van dit bestuurlijk overleg is te komen tot afspraken over het invullen van het basistakenpakket.

Daarnaast willen wij in dit overleg ook met u spreken over de haalbaarheid van beoogde invoeringsdatum van de Wabo mede in relatie tot de beschikbaarheid van de ICT die door uw departement zou worden geleverd.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

drs. C.J.G.M. de Vet,
lid directieraad